Matyóföld kultúrájáról V.

Matyóföld kultúrájáról V.

A MAME tagjainak és meghívott szerzőknek az írásai szülőföldünk kultúrájáról (szerk.: Pap Pál)

Előszó

Sorozatunk V. kötetében élő hagyományainkat, a sikeres törekvéseket, sokat próbált matyó közösségünk önfeláldozó igyekezetét, a jó szándékú, tehetséges alkotókedvet szeretnénk bemutatni – jelen és múltbéli állapotában. Eredményeivel és nehézségeivel, kudarcaival, a vágyakkal, melyeket nem mindig sikerül megvalósítani. Hogy mégis előbbre jussunk és ne csupán egyhelyben topogjunk – ne adj'Isten hátrafelé haladjunk -, az nagy erőfeszítéseket, áldozatvállalást kíván a Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesületének tagságától is, hiszen ahogy a szervezetünk nevében találóan benne foglaltatik: tagjaink sorában vannak „alkotók", az alkotást pártolók, lelkes lokálpatrióták, a művészeteket kedvelő földijeink, akiknek fontos az országosan ismert „matyóság" jelen boldogulása és az élhetőbb jövőjén való fáradozás.

Ehhez kívánnak segítséget nyújtani a sorozat köteteiben megfogalmazott gondolatok múltunkról, jelenünkről, lehetőségeinkről, problémáinkról. Hagyományainkat, múltunk tanulságait mindig élénk figyelemmel próbáljuk kísérni, megszólaltatva azokat, akik koruknál fogva élő és hiteles tanúi az elmúlt – csaknem teljes – évszázadnak. A múltat idéző visszaemlékezések tapasztalati bölcsességei pedig – bízunk benne – a jövőt segítenek alakítani.

Rendkívül fontosnak tartjuk azokat az útkereséseket, amelyek

során népművészeti, kézműves hagyományainkat folytatják és megújítják sikeresen alkotóink, vagy pedagógusként átadják azok értékeit tanítványaiknak. Jó szívvel ajánljuk Fehér Tibor és Zelei Ferenc írását.

A matyó múltidézés egyik különleges érdekessége Pető József visszaemlékezése 1926-ban lezajlott esküvőjére és látványos lakodalmára Budapesten, a Margit-szigeten, Hajdu Ráfis János humánus visszaemlékezése életének menetét továbbgördítő váratlan és önzetlen segítségnyújtásokra, amit kapott a szükségek idején. Gánóczy Zoltánné beszámolója pedagógus pályájának tanulságairól, pedagógiai módszereiről, amelyek jó irányba határozták meg számos fiatal életpályáját. Es itt vannak a külföldet járó matyók: a summásságra járók, mint pl. a ma már 89 éves özv. Pólik Jánosné, aki a háború alatt két ízben is megjárta Németországot 6-6 hónapra 16-17 éves barátnőivel kisegíteni a férfi nélkül maradt német mezőgazdaságot, Kovács István, aki ’56-ban kényszerült disszidálni, ahová gyermekkorának mezőkövesdi emlékei elkísérték. Fűtő Mária ’56 bonyodalmai miatt Dániába ment férjhez és ott éli az életét, nem feledve a szülői házat, a kövesdi gyökereit. Külön köszönet Dr. Kozma Richárd háziorvosnak, aki átfogó képet ad városunk egészségügyi helyzetéről kötetünkben, valamint Gyenes László állomásvezető mentőtisztnek, aki csapatával nagy odaadással és szakszerűséggel segít a sokszor nagy bajban lévő kövesdieken. Köteles Jánost is köszönet illeti, aki a manapság kényesnek tartott témáról, a kövesdi téesz-világról, időkről mesélte el tanulságos élményeit, emlékeit.

Megpróbáltunk a lehetőségek szerint valamelyest pótolni adósságainkból is mostani kötetünkben, a méltatlanul elfelejtett kiváló, 100 éve született, a mezőkövesdi gimnáziumban, 1932-ben érettségizett, későbbi országos hírű irodalmár, nyelvész, Dr. Martinkó András professzor emlékének őrzését, éltetését. Hiszen nem csak a Gimnázium, de a város is büszke lehet arra a szellemi teljesítményre, amivel Mezőkövesd

gimnáziumának neveltje sikeres pályáján megajándékozta a hazai irodalom- és nyelvtudományt.

Érdemes visszaemlékezni a MAME első elnökének beszámolója alapján 15 éves tevékenységére a legjelentősebb események, kulturális akciók felidézésével.

Pap Pál